Larisa Cuznețov, *Cultura educației familiale sau mica enciclopedie de formare a competențelor parentale*, Chișinău, Tipografia CEP USM, 2020, 306 p.

Educația constituie axa centrală a politicii unui stat. Pe parcursul evoluției civilizației, obiectivele, conținutul și tehnologiile educației s-au modificat continuu, dar esența finalităților a rămas aceeași: pregătirea tinerei generații pentru integrarea cu succes în societate.

Politica națională în domeniul educației se concretizează în *Codul Educației al Republicii Moldova*, care se reflectă la rândul său în decizii la nivel macrosocial și se exprimă printr-un ansamblu de norme, opțiuni generale privind dezvoltarea și modificarea sistemului educațional. Acest lucru este evidențiat în *Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022* și *Planul Național de*

Implementare a Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022, prin care sunt implicați în educația familiei toți actorii sociali cu influență educativă: instituțiile de învățământ, biserica, instituțiile medicale, jurisprudența, bibliotecile și alte instituții de promovare a culturii.

Experiența avansată a altor state și logica procesului, a acțiunii educaționale, confirmă necesitatea unirii eforturilor actorilor formali, nonformali și a celor informalți în vederea susținerii educației, enculturației familiei, a modernizării învățământului pentru a realiza în practică principiile *educației permanente*.

Pornind de la aceste realități și deziderate, considerăm că lucrarea de față vine să ajute familia, să îmbogățească părinții cu noi cunoștințe și abilități, să susțină dezvoltarea competențelor de autoeducație, autoactualizare, în formarea copiilor și adolescenților.

Lucrarea este orientată explicit spre acordarea unui ajutor concret familiei, pedagogilor și psihologilor, care se ocupă de educația copiilor și susțin implicarea părinților în activitatea școlilor/ atelierelor de perfecționare, pentru formarea competențelor parentale și optimizarea educației familiale.

Considerăm pozitiv faptul că cercetătoarea abordează educația familială și problema jocului într-o perspectivă sistemică coerentă, plasând în centrul atenției devenirea personalității copilului prin aplicarea integrată a strategiilor și tehnologiilor moderne, originale și, totodată, accesibile pentru adulți la nivelul valorificării conținuturilor generale ale educației (ed. morală, intelectuală, tehnologică, estetică, psihofizică).

Apreciem faptul că în lucrare se propun:

- analiza esențializată și accesibilă a factorilor, a acțiunilor și a influențelor educative familiale;

- precizările conceptuale privind funcțiile familiei, educației familiale și jocului;
- tabloul psihocomportamental și caracteristica succintă și explicită a etapelor de vârstă a copiilor;
- organizarea conduitelor pruncului, îngrijirea acestuia și implicațiile educative ale ambilor părinți;
- principiile culturii dirijării jocului și ale conduitei parentale, în corelație cu ansamblul demersurilor formative din cadrul educației familiale;
- jocuri – activități pentru dezvoltarea moral-etică, intelectuală, estetică și psihofizică a copilului;
- recomandări privind educația, inițierea și dirijarea jocurilor în baza analizei așteptărilor copilului și a examinării atente a lumii lui interioare;
- modelul unei zile de odihnă și jocurile ce pot fi desfășurate într-o zi de odihnă în cadrul familiei;
- posterul faptelor bune ca metodă de stimulare și aprobare familială;
- mica agenda a educației pentru credință (conține unele rugăciuni pentru copii, poezii, jocuri);
- forme, strategii și metode de educație a copilului;
- ansamblul de reguli privind comunicarea pozitivă;
- descrierea esențializată a particularităților de vârstă a preșcolarilor, școlarilor mici, preadolescenților și adolescenților;
- analize ale stilurilor parentale, corelate cu educația copilului de la naștere și până la 18 ani;
- descrierea trăsăturilor de personalitate în contextul educației familiale.

Problematica educației familiale devine una prioritară date fiind oportunitățile mari de care dispune în perioada contemporană în a contribui la formarea armonioasă a personalității copilului în

afara tendințelor coercitive și a celor didacticiste din spațiul formal, prin valorificarea potențialului unic al acesteia de a organiza și menține în cadre puternic diferențiate în raport cu particularitățile individuale ale copilului contexte și valori care să-i ofere copilului premisele unei vieți sănătoase fizic și spiritual, în fundamentarea de relații empatiche de colaborare în cadrul familiei.

Valoarea lucrării de față este susținută și de originalitatea abordării conceptelor, de logica structurării textului, de organizarea acestuia în capitole și subcapitole susținute de sinteze din spațiul sociopsihopedagogic destinate părinților, de tipul: *Conștientizăm, Reținem, Exersăm*.

Prezentarea originală a lucrării și sugestiile aplicative îl invită pe cititor la o lectură participativă, înspre acțiuni creative de extindere a documentării, de observare, cercetare, elaborare și valorificare a noilor activități, jocuri; de reactualizare a experienței avansate privind cultura educația familială.

În concluzie, opinăm că lucrarea va fi de un real folos părinților, cadrelor didactice, psihologilor și studenților de la facultățile pedagogice, persoanelor aflate în căutarea unor repere fundamentate pe cercetări relevante în domeniu, pe baza cărora să se autoperfecționeze spre a contribui la creșterea calității educației propriului copil și a vieții sale familiale.

Pr. conf. univ. dr. habil. Dorin OPRIȘ

*Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia*